

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Het Leven Vande H. Maghet Geertrvyt Abdisse Tot Eisleben

Gertrudis <de Helfta>

T'Hantvverpen, [1607]

Vande gaue des betrouwens, waer door sy soo wel in droef heydt, als
blijschap vastelijck op den Heere betroude. Dat XI. Capitel.

urn:nbn:de:hbz:466:1-43080

haer te spreken/soo heeft de Heere geantwoort dat sult ghy haer vā mijne wegen bootschappen: Schoone en̄ genoechlijcke. En̄ als sy dese woorden niet en verstant so heeft sy noch eens gebeden / sulcs als sy te voren gebeden hadde/maer sy en heeft vanden Heere noch die repse: noch oock die derde repse / anders gheen antwoorde connen krijghen. Waer ouer seer verwondert zijnde/ mynē alderlieffsten Heere seyde sy: Leert my doch wat ick met dese woordē verstaē sal. Tot de welke de Heere: Seght haer seyde hy/om dat sy my behaeght dooz de strycheit van haer inwendige schoonheydt: daer om ist dat haer herte verlicht wordt dooz sulcken schijnsel des supuerheydts / met de onbegrypelijcke cielgheyt/van mijn onveranderlijcke godtheyt. Ende dat sy my behagelijc is dooz een sonderlinghe lusticheyt der deughden/om dat mijn bloepende ghenoechlijcheyt van mijn Godt-ghemaecte menscheyt in alle haer wercken met een gheduerlijcke leventheyt bloeydt.

Vande gaue des betrouwens, waer door sy soowel in droef heydt, als blijchschap vastelijck op den Heere betroude.

DAT XI. CAPITTEL.

A Enghestien dat wy nu / naer mijn goet duncken/genoech ghesprokē hebben vanden ybertot de rechtbeerdichz en̄ medelijden en̄ supberheyt van dese Maghet/ so en staet oock niet te swijghen wat een groot betrouwen sy op Godt ghehadt heeft. Dese gaue (want dus schijnē

schijnt sy beter gendeint te worden als denghet
 hoe wtneemende sy in haer gheueest is / magh
 met veel geturgen bebesicht worden. Want sy
 hadde altyt sulcken vast betrouwen dat noch
 tribulatie / noch schade / noch eenige beletselen
 ia oock eenige sonden / so daer eenige gheueest
 hebben / of haer gebreken / dese sonden hebben
 connē te niet doe / of sy en beviel altyt een vast
 en gerust betrouwe / op de aldergoedertieren se
 verinhericheyde Godts. Nocht sy en was niet
 qualijck te heden noch ontfelt / al ontrock
 haer de Heere somwilen die geboelijcke gracie
 want het was haer alleris / oft sy die hadde
 oft niet dan dat sy in tegenspoet grooter hope
 creegh : waer door sy seker wist dat soo wel te
 ghenespoet / als boozespoet / alsoo wel inwendige
 als wrenwendige dingen haer al bekeert wer
 den tot goet / door de boozsichicheyde Godts.
 Ghelijck eenen bodē die tijdinghe moet bren
 gen daerme na verlancht met grooter hope en
 verlange verwacht wort : so oock in tegenspoet
 verwachte sy overbloedelijcker de goddelijcke
 vertroostinghe : wetende datse tot de selue ghe
 reet ghemaect wert door de teghenwoordighe
 tribulatie. Nocht en was sy soo neer gedrue /
 nocht en scheen se om haer eyghen gebreken /
 soo verflaghen / ofte sy en werdt / opgeheuen
 zijnde door de Goddelijcke gracie / terstant ver
 quaem om alle soorten hande ganē Godts te
 ontfanghen. Want als sy haer seluen docht
 doncker te zyn als een wtghebluste kole / ter
 stont nochtans door de mede-werkende gracie
 Godts moet crighende / als sy haer tot Godt
 socht op te heffen / ontfinc sy in haer de inbeel
 dinghe Godts : ende ghelijck een mensche die
 tot de duystergeyde comt : int licht / soo werdt
 dese

Ontre-
kinge der
ghevoe-
lijcke gra-
tie doet
de hope
groeyen.

Doort on-
wecke der
gracie
vort
smensche
verstant
verduy-
stert.

deſe verlicht door de goddelijcke teghenwooz-
 dicheydt/ en licht ſijnder gratie: en ghevoelde
 dat haer wederom wert gegheuen alle frayhe-
 heyt ende eierlicheydt/ die betamen ſoude een
 Coninghinne becleet met gulde habyt / al om
 behangen met menigerhande cieraet/ om ſo te
 ſtaen by den onſterffelijcke Coninck der eeuwē/
 ende daer by wertſe oock ghewaer datſe was
 weerdigh ghemaeckt om met Godt byglyck
 te hanteren.

ſy was nochtans gewoon wt haer eygen
 opſet / ſoo wanneer ſy ghewaer wert / dat ſy
 beſmet was met eenighe vleckē der ſonden /
 (ſonder de welke men in dit teghenwooz-
 digh leuen niet leuē en can) als dan te loopen
 tot de voeten des Heeren Jēſu/ om daer/ door
 ſijn bloet vā alle ſmetten gewaſſchen te waer-
 den des niet te min als ſy ghewaer wert/ dat
 de goddelijcke gratie / haer ouerbloedelijck ge-
 gheuen was/ als dan en begaf ſy haer niet tot
 de oefeninghen der penitentiē / maer haer
 voeghende naet het wel behaghen Godts/
 ende ſijn voorcomende treckinghe/ gaf ſy haer
 ſeluen ouer als een bequaem instrument/ om
 alle werck der liefden in haer ſeluen/ ende met
 haer ſeluen te wercken/ ſo dat ſy haer dan niet
 en ontſach (gelijckmen ghemeynlyck ſprect)
 met Godt den Heere als met haers ghelijck te
 ſpelen. Door dit betrouwen creegh ſy ſo groo-
 ten begheerte van ten h. Sacrament te gaen:
 ſo dat ſy/ al waſt dat ſy door de h. Schriſture
 of oock door het ſegghen van andere verſtant
 hoe groote verlijchelen daer zyn/ van onuerre-
 delijck ten h. Sacramente te gaen/ koſte daer
 door verbeert zynde/ oyt dat ſelue achterlaten:
 maer veel meer ſteunende op de goetheydt
 Godts

Godts/ginck sy daer seer gheerne toe met een
 vaste hope. Sy wert hier toe ghedreuen door
 haer ootmoedicheydt/waer door sy alle haer
 wercken/ende alle de oeffeninghen / daer de
 menschen hen plochten mede ghreedyt te ma-
 ken/ soo cleyn achte ende als van geene weer-
 de: soo dat al hadde sy die achter gelaten / niet
 en liet (ghelijck anders doen) al euen wel
 onsen lieuen Heere te gaen. Wetende dat alle
 de neersticheyt ende bereydinge vā een deboot
 mensche tot de weerdicheydt van dese goetwil-
 lighe gifte/te weten / tot het H. Sacrament/
 qualijck als een druppel was vergheleken by
 de gheheele zee. Ende daerom al wast dat sy
 niet en hadde verkosen eenighe sonderlinghe
 maniere van bereydinghe/nochtans betrou-
 wende opde ouerbloedicheyt vande ouerban-
 lijcke goetheydt Godts/dede sy haer beste/om
 met een supuer herte / ende vrandende deuotie
 der liefden te ghaen tot dit Sacrament. Al
 wat sy vanden Heere ontfanghen hadde / dat
 schreef sy toe haer vast betrouwen op hem:we-
 tende dat het des te beter van Godt om niet
 ghegunt was/overmidts sy die edele gane des
 betrouwens waerachtelijc om niet/ en sonder
 verdiensten wt lauter gratie vā Godt/die den
 gheber is van alle gratien / ontfangen hadde.
 Door dit vast betrouwen wert sy so versterckt
 dat sy dickwils haecte naer de doot / noch-
 tans altyt haer voegende na den wille Gods/
 nae den welcken sy haer altyt so schickte / dat
 haer het leuen ende steruen al euen eens was:
 want door de doot hoopte sy de ewighe salic-
 heydt te vercrigen/maer door het leuen sijnen
 goddelijcken lofte vernieerden. Het ghebeur-
 de op eenen ryt / als sy ouer den wegh ginck/
 ende

Hem
 stellen
 indē God
 delijcken
 vville in
 leuē ende
 steruen.

ende soude elinnen op eenighe heuuelen/ dat
 sy wederom tot benede viel/ waer dooz blydet
 liden geest/ spzack sy tot den Heere. Alder be-
 minsten Heere Jesu hoe wel soude het met my
 gheweest hebben / hadde dien val my een ooz-
 sake gheweest/om rasscher by v te kōmen. Als
 wy om dese woorden verwondert waren/ ende
 bzaechden of sy niet verbyest en was te sterue/
 ver sy ghewapent was met de H. Sacramen-
 ten. Soo antwoorde sy/ ick wensche wel eerst
 met ganschert herren ghewapent te zyn met de
 H. Sacramenten eer ick sterue/ nochtans sou-
 der achter dencken achte ick meer de boozsin-
 nelijckheydt ende den wille van mynen Heere
 ende Godt / want ick en twijfele niet of dit is
 de beste bereydinghe tot de doot. Soo dat ick
 seer begheere by hem te comen / r'zy dooz ghe-
 ringhe/ r'zy dooz langhe doot / soo het hem ge-
 lieft: want ick hope/ dooz wat doot dat ic dook
 steruen sal/ dat de barmherticheyt Godts my
 niet en sal onbzeken/ sonder de welke ic alsoo
 wel soude moeten verdoemt zyn/ inde ouer-
 snnelijcke doot/ als in die langhen tgd booz-
 sien soude zyn. In dier voege verbljde sy haer
 in alles wat haer ouer quam/ want sy hadde
 altyt tot Godt een seker vertrouwen/ een vrome
 en stercke moedt/ die sonder ophoutwen altydt
 bloeyde. Om dit vertrouwen te beuesten ben ic
 bedwonghen te bzenghen booz ghetupge Godt
 selue die niemant en bedzecht/ die als een sijne
 deuote int ghebedt yet van hem begheerde / en
 by haer het selue niet en cosentede noch haer
 en antwoorde ende sy daerom seer verwondert
 was / ten lesten segghende/ daerom soo hebbe
 ick v niet gheantwoort om dat ghy niet en be-
 trout inde dingē die wjn barmherticheyt in v
 wilt

Die alder
 salichste
 bereydinghe tot
 Godt.

Hoe rea-
 ghenacm
 dat Godt
 is herbe-
 trouwen

milt wercken / gelijk doet mijn wtuerkozene
(sprekende van S. Geertruyt) die soo vast ghe-
woztelt is / en soo steunt op mijne boozsinnig-
heyt / datter niet en is oft sy en vertrouwt vāde
oerbloedicheyt van mijn goetheyt te vercry-
ghen / waer om oock ick haer niet en sal wey-
gheren / dat sy van my begheert.

Vande deucht der ootmoedicheyt, ende van an-
dere dinghen die aen haer hanghen.

DAT XII. CAPITTEL.

Onder andere deuchden met de welke de
se heylighe Maghet van Godt seer wtne-
melijck als met eenige sterren is verciert ghe-
weest / waer deur sy oock een tweerdighe woon-
plaetse Godts geworden is / soo heeft de deucht
van ootmoedicheydt claerder als alle ande-
re in haer gheschenen / als in een groot vat
van alle gratien / ende behaerplaetse aller
deuchden. Want haer dochte dat sy de gauen
Godts soo onweerdich was / soo dat sy geen-
sins haer heeft kunnen laten boozstaen / dat sy
yet ontfanghen hadde booz haer / dat is tot
haer boozderinge: maer dat sy alleenlyck door
de Goddelijcke ghenckenisse was als een gote
deur de welke de gratie en giften Godts vloey-
den tot syn wtuerkozen: en dat principaelijck
om dat sy daerse (ghelyck haer dochte) de on-
draackbaerste ende onweerdichste was / de ga-
uen Godts te bergheefs ende sonder vruchten
ontfinc: wtghendomen nochtans / dat sy de
selfste gauen Godts eensdeels met schrift / eens-
deels met woorden socht mede te deplen tot pro-
fyt van haren euen naesten. Ende dit dede sy
met sulcken betrouwen tot Godt / met sul-
ken